

Základní principy činnostního vyučování

NÁZORNOST – VLASTNÍ ČINNOST ŽÁKŮ - PROŽÍVÁNÍ

- Názorné vyučování** Používáme skutečné předměty, modely, náčrty, diagramy, obrazy... Ke každé praktické ukázce je třeba se vracet a přesvědčit se o porozumění žáka.
- Přirozenost** Vycházíme z přirozených situací a budíme tak přirozené reakce. Učivo jako soustavu dovedností si musí žáci osvojit tak, aby je mohli kdykoliv tvořivě a pohotově aplikovat v každodenním životě.
- Pochopitelnost** Učivo vybíráme s důrazem na obsah a význam, nikoli na formu. Ve škole nemá místo nic, co nemá obsah a smysl. Používáme názorných příkladů z reálného života.
- Nabízíme obsah tak, aby byl přiměřený vyspělosti žáka** a vyhovoval jeho skutečným osobitým potřebám.
- Při výběru učiva dbáme na zásadu od bližšího ke vzdálenějšímu.**
- Dbáme na to, aby učivo bylo řádně pochopeno s tím, **že totéž učivo neomíláme do omrzení, ale probíráme ho v nových situacích.**
- Postupujeme zvolna**, stále se přesvědčujeme, jak děti nové učivo chápou a jak ho zvládají používat. Abstraktní pojmy objasňujeme názorem a příkladem. Postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším.
- Učení individualizujeme metodou samostatné práce.**
- Dítě necháváme aktivně se účastnit vyučování.** Neděláme, co mohou vykonat žáci sami. Žáci jsou vedeni k uvědomění si úkolu a k provádění činností každým žákem zároveň. Následně k plánování dílčích úkolů, činností a jejich provádění.
- Využíváme vlastních zkušeností a znalostí žáků**, usilujeme o to, aby žáci docházeli k poznatkům sami. **Je velmi důležité dopřát žákům radost z vlastních nápadů**, vlastní práce a následného úspěchu. Žáci jsou tak nejlépe motivováni k produkovaní myšlenek, kladení otázek, k samostatnému, kritickému myšlení. **Žákům poskytujeme okamžitou zpětnou vazbu na jejich chování a jednání.**
- Vyhýbáme se dlouhým výkladům a přílišnému poučování. Preferujeme samostatnou práci, práci ve skupinách, společné řešení úkolů, didaktické hry a diskusi.**
- Nabízíme žákům různé informační zdroje.**
- Ke každému žákovi přistupujeme jako k jedinečné lidské bytosti.**
- Podporujeme samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení žáků.** Akceptujeme náměty žáků a vytváříme přirozený prostor pro činnosti.
- Hodnotíme správné činnosti a znalosti žáků** a případné slabiny pomáháme napravovat a odstraňovat. Učitel je pro žáky především partnerem, poradcem, pomocníkem a oporou.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí

- Vytváříme a rozvíjíme **návyky k pozdějšímu samostatnému učení**
- Domácí úkoly zadáváme tak, aby jimi žáci procvičovali učivo, které žáci již ve škole zvládli.**
- Podporujeme **účast žáků v různých soutěžích.**
- Netrestáme nezdar**, tím žáky vedeme k tomu, aby se jím nenechali odradit, došli ve své činnosti k závěru, našli řešení.
- Různé závěry, řešení a rozhodnutí **necháváme žáky obhajovat.**
- Umožňujeme žákům **vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem.**
- Necháváme žáky hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu.**
- Přijímáme často neodborně vyjádřené žakovské názory**, upřesňujeme je a vyjadřujeme uspokojení nad správnými závěry žáků.
- Umožňujeme žákům hovořit o poznatých souvislostech a zkušenostech z jejich života, **dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru.**
- Učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, využíváme možnosti o názorech diskutovat.**
- Umožňujeme žákům hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů.**
- Individuální činnosti** zařazované do výuky střídáme s činnostmi žáků ve dvojicích nebo ve skupinách.
- Pravidla stanovujeme společně se žáky.**
- Vytváříme a podporujeme **bezpečné prostředí**, aby si žáci mohli požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout.
- Svým chováním a jednáním dáváme žákům vzor **respektujícího přístupu** k ostatním.
- Pracujeme tak, aby činnostní učení** bylo využíváno ve výuce všech předmětů, prolínalo výuku všech předmětů.
- Nabídkou různorodých činností (**pokusy, projekty, vycházky, praktická práce s materiálem**)
- Organizujeme besedy, diskuze, setkání se zajímavými osobnostmi různých oborů a oblastí.
- Ke každému žákovi přistupujeme jako k jedinečné lidské bytosti.**